

TUTKIMUSLUPAPÄÄTÖS

HAKIJA Caruna Oy

HAKEMUS Caruna Oy suunnittelee uutta 110 kV voimajohtoa Seinäjoen ja Kurikan kaupunkien sekä Ilmajoen kunnan alueille. Hankkeen tarkoituksena on rakentaa uusi 110 kV voimajohto Seinäjoen sähköasemalta Kurikan Jurvan sähköasemalle.

Maanmittauslaitos myönsi Caruna Oy:lle 9.2.2016 lunastuslain (603/77) 84 §:n mukaisen tutkimusluvan 110 kV:n Seinäjoki-Jurva voimajohtoreitille. Tutkimuslupa myönnettiin 500 m alueelle esitetyn johtoreitin molemmin puolin. Linjan kokonaispituus on noin 50 km.

Esisuunnitteluvaiheessa tarkasteltavana on ollut kaiken kaikkiaan seitsemän erilaista toteutusvaihtoehtoa. YVA -prosessiin valikoitui kaksi reittivaihtoehtoa. Näistä YVA -menettelyssä mukana olleista reittivaihtoehtoista VE1 ja VE2 jatkosuunnitteluun valikoitui VE2, joka kulkee maisema- ja peltoalueilla lyhyemmin kuin VE1.

YVA-prosessissa valittu reittivaihtoehto (VE2) sijoittuu osin 9.2.2016 myönnetyn tutkimusluvan kohdealueen ulkopuolelle. Caruna Oy hakee nyt tutkimuslupaa Kurikan kaupungissa ja Ilmajoen kunnassa sille reitin VE2 osalle, joka ei sisälly aiemmin myönnettyyn tutkimuslupaan.

Tutkimuslupaa haetaan kolmeksi vuodeksi myöntämispäivästä lukien.

Tutkimuslupaa haetaan 200 metrin alueelle hakemuksessa esitetyn voimajohtoreitin molemmin puolin. Näin selvitykseen saadaan mukaan korvausten piiriin mahdollisesti kuuluvat, johtoalueen ulkopuoliset kiinteistöt ja niiden omistajat. Alueen laajuus mahdollistaa pienet muutokset, jos niille on tarvetta teknisistä tai muista vastaavista syistä.

Hakemuksen mukaan reittivaihtoehto on suunniteltu maastoa mukaillen, mahdollisia maisemahaittoja ehkäisten. Lisäksi on otettu huomioon alueella olevat rakenteet sekä muut ympäristön ja maiseman erityispiirteet.

Hankkeesta tehty ympäristövaikutusten arviointimenettely on luettavissa verkkosivulta <http://www.ymparisto.fi/seinajokijurvavoimajohtoYVA>.

Hakemuksen mukaan hankkeen tavoitteena on taata alueen sähkönsiirron ja jakelun toimitusvarmuus sekä mahdollistaa tuotanto- ja kulutuskapasiteetin merkittävä lisääminen. Uudella voimajohtolla on valmius palvella alueelle suunnitellun tuulivoiman sähkönsiirtoa. Uusi voimajohto korvaa Jurvan varayhteytenä toimineen 45 kV voimajohdon ja mahdollistaa sähkönsiirron Jurvasta Kauhajoen suuntaan. Hakija katsoo, että hanke on lunastuslain 4 §:ssä mainitun yleisen tarpeen vaatima.

Maastotutkimusten tarkoituksena on mm. mitata ja selvittää voimajohdon yksityiskohtaisen suunnittelun ja johtoalueen käyttöoikeuksien perustamisen kannalta tarpeelliset asiat, kuten maanpinnan muoto, johdon suunnitteluun vaikuttavat seikat sekä kiinteistörajat. Maastotutkimusten yhteydessä uuden johtoreitin keskilinja merkitään maastoon puukepeillä ja pylväspaikoilla maaperän kantavuus tutkitaan kairaamalla.

Hakija toteaa, Caruna Oy on vakavarainen yhtiö ja pyytää, ettei hakijaa veloiteta asettamaan lunastuslain 84.3 §:ssä tarkoitamaa vakuutta.

Voimajohdon rakenne ja aluevaraus

Johtohankkeessa käytettävä pylvästyppi on pääasiassa harustettu teräsputkipylvä. Johtoaukean leveys vaihtelee reitillä. Voimajohto on suunniteltu toteutettavaksi osalla matkaa yhdellä ja osalla matkaa kahdella virtapiirillä.

Välillä Seinäjoki-Kasarinloukko voimalinjan rakenne on noin 5,7 km matkalla 2x110 kV. Seinäjoki-Kasarinloukko välillä uusi johto kulkee olemassa olevan Fingrid Oyj:n Tuovila-Seinäjoki 400 kV+ 110 kV johdon rinnalla. Tällä osuudella kokonaisjohtoalue levenee noin 33 metrirä. Välillä Kasarinloukko-Niinistönnäva voimalinjan rakenne on noin 33 km matkalla 2x110 kV. Johtoaukea on 30 m ja sen molemmin puolin 10 metriä leveät reunavyöhykkeet.

Niinistönnäva-Larvanloukko välillä noin 9,7 km voimalinjan rakenne on 1x110 kV. Johtoaukea on 26 metriä ja sen molemmin puolin 10 leveät reunavyöhykkeet. Larvanloukko-Jurva välillä vapaastiseisovissa yhteispylväissä noin 2,3 km matkalla rakenne on 1x110 kV. Johtoaukea olisi 25 metriä ja sen molemmin puolin 10 metriä leveät reunavyöhykkeet.

KUULEMINEN

Maanmittauslaitos on ilmoittanut hakemuksen vireilläolosta lunastuslain 84 §:n mukaisesti hallintolain 62 §:ssä tarkoitettuna yleistiedoksiantona. Kuulutus tutkimusluvan vireilläolosta on julkaistu Virallisessa lehdessä 29.6.2018, sekä sanomalehti Ilkassa 26.6.2018. Hakemusasiakirjat ovat olleet saatavissa Maanmittauslaitoksen kirjaamosta tilaamalla ja niihin on ollut mahdollista tutustua Maanmittauslaitoksen palvelupisteissä. Kuulemiseen on varattu aikaa 10.8.2018 asti.

Määräaikaan mennessä lausunnon on jättänyt Niilo Sihto, asiamiehenä Juha Sihto. Caruna Oy on antanut 5.9.2018 päivätyn vastineen lausunnon johdosta.

Niilo Sihdon lausunto 9.8.2018

Maanmittauslaitos tulkitsee lausuntoa niin, että Sihdon mukaan 9.2.2016 myönnetyn tutkimusluvan käynnissä oleva valitusprosessi estäisi nyt haetun luvan käsittelyn, koska sama asia ei voi olla samanaikaisesti sekä korkeimman hallinto-oikeuden, että Maanmittauslaitoksen tutkittavana. Lausunnon mukaan hakemuksesta jää epäselväksi, mikä on nyt käsiteltävän tutkimuslupahakemuksen kohdealue.

Sihto tuo lausunnossa laajasti esille perusteluita, miksi tutkimuslupaa ei tulisi myöntää haetun laisena ja mitä lisäselvityksiä hakemukseen tulisi vaatia. Sihto katsoo mm., että tutkimusluvan kriteereitä olisi pitänyt tarkentaa Suomen perustuslain astuttua voimaan. Sihto katsoo, että tutkimusluvan myöntämisen edellytyksiä arvioitaessa tulisi ottaa huomioon kaikki lunastuslain 4 §:n 1 momentissa säädetyt kriteerit. Lausunnossa arvioidaan, ettei lunastuslain 84.2 §:ssä ole säädetty tyhjentävästi tutkimuslupahakemusta käsiteltäessä kuultavista tahoista.

Sihto tuo lausunnossaan esille, ettei Caruna Oy:n suunnittelemaa johtokäytävää ole merkitty ns. kokonaismaakuntakaavaan. Alueiden käytön suunnitteleminen tulee ottaa huomioon lunastuksen kriteereitä tulkittaessa. Sihto katsoo, että voimajohto voitaisiin linjata paremmin tai yhtä hyvin olemassa olevaan EPV Alueverkko Oy:n Seinäjoki-Närpiö 110 kV voimajohdon johtokäytävään.

Lausunnon mukaan hanketta ei voida pitää lunastuslain 4 §:n tarkoittamalla tavalla yleisen tarpeen vaatimana. Lausunnossa esitetään, että suunniteltu 2x110 kV voimajohdon siirtokapasiteetti ei ole riittävä ottaen huomioon liittämisvelvollisuuden piiriin kuuluu tuulivoiman tuotantokapasiteetti. Sihto katsoo, että uudessa toimintaympäristössä, jossa lisääntyvä tuulivoimarakentaminen edellyttää uusia ja laajamittaisia sähkönsiirtojärjestelyitä, on syytä arvioida, kuinka monta rinnakkaista voimajohtoa voi olla yleisen tarpeen vaatima.

Tutkimus- ja lunastuslupamenettelyitä on tarkasteltava yhtenä kokonaisuutena. Yksityisille maanomistajille tulee varata mahdollisuus valmistella puolustustaan yhtiön lunastuslupahakemusta vastaan edellyttämällä lausunnossa esitettyjä selvityksiä jo tutkimuslupavaiheessa.

Caruna Oy:n vastine 5.9.2018

Caruna Oy toteaa vastineessaan, että tutkimuslupahakemus on tehty lain edellyttämällä tavalla. Hakemukselle ei muuteta aiempaa 9.2.2016 myönnettyä tutkimuslupaa. Sen sijaan kysymys on reittimuutoksen vuoksi teh-

28.9.2018

MML 2358/03 04/2018

dystä uudesta hakemuksesta, jolla tutkimuslupaa on haettu 200 metriä keskikiljan molemmin puolin osuuksille, joita aiemmin myönnetty 1000 metrin levyinen kaista ei kata.

Voimajohdon tarvetta hakija perustelee sillä, että voimajohtohankeen tarkoitus ensisijaisesti alueen sähkönsiirron toimitusvarmuuden ja -laadun parantaminen. Lisäksi suunniteltavalla voimajohdolla mahdollistetaan tuotanto- ja kulutuskapasiteetin merkittävä lisääminen. Uudella voimajohdolla on valmius palvella alueelle suunnitellun tuulivoiman sähkönsiirtoa. Voimajohto suunnitellaan siten, että siihen voidaan liittää mahdollisimman suuri tuotantomäärä. Tällöin rinnakkaisia johtoja joudutaan tulevaisuudessa rakentamaan mahdollisimman vähän. Maanomistajille aiheutuvat haitat ovat tältä osin mahdollisimman pienet.

Vastineessa Caruna Oy toteaa saman kuin hakemuksessa, eli että esisuunnittelussa mukana olleista seitsemästä linjan toteutusvaihtoehdosta kaksi on otettu mukaan YVA -prosessiin. Näistä jatkosuunnitteluun valittu linjavaihto VE2 kulkee maisema- ja peltoalueilla lyhemmin kuin vaihtoehto VE1. Lisäksi valittu johtoreitti hyödyntää nykyistä Seinäjoki-Tuovila 400+110 kV johtokatua ja käytöstä poistunutta Kurikka-Jurva johtokatua.

Esisuunnittelussa poisjääneitä vaihtoehtoja on käsitelty hankkeen YVA-selostuksessa. Esisuunnittelussa on tarkasteltu myös lausunnossa esiin tuotua EPV Alueverkko Oy:n Seinäjoki-Kurikka johtokadun hyödyntämistä. Tämä vaihtoehto olisi lisännyt alueen asutukselle haittoja, joilla voimajohto sijoittuu tiiviisti rakennetulle alueelle. Voimajohdon rakentaminen kyseiselle reitille edellyttäisi ainakin osittain yhteyspylväsrakennetta, mikä aiheuttaisi merkittäviä riskejä alueen sähköjakeluun sekä tuotantokeskeytyksiä ja taloudellisia menetyksiä voimajohtoon liittyville suurjänniteasiakkaille. Lisäksi sijoittuminen EPV Alueverkon johdon rinnalle estäisi pohjoiseen suunniteltujen tuulivoima-alueiden liittämisen uuteen voimajohtoverkkoon.

Caruna Oy toteaa vastineessa, että tutkimuslupa oikeuttaa ainoastaan tutkimaan maaston ja maaperän soveltuvuutta voimalinjalle ja tehtyjen tutkimusten perusteella alustavasti suunniteltu reitti voi vielä muuttua. Alustava linjauksen perusselvitys tehdään ilman maastokäyntejä, joten reittivaihtoehdon tarkemman tutkimisen takia maastossa tehtävät mittaukset ja tutkimukset ovat olennaisia.

Näin ollen Caruna Oy esittää, että tutkimuslupa myönnetään hakemuksen mukaisesti.

Vastineen täydennys 26.9.2018

Maanmittauslaitos on pyytänyt puhelimitse 26.9.2018 hakijaa täydentämään vastinetta karttakuvauksella niiltä johtoreitin osilta, jota nyt haetaan tutkittavaksi ja jotka eivät sisälly vuonna 2016 annettuun tutkimuslupaan. Hakija on toimittanut karttaotteet 26.9.2018. Kartoilla ei esitetä mitään uutta hake-

muksesta poikkeavaa tietoa, vaan karttakuvaukset osaltaan havainnollistavat hakemuksessa sanallisesti esitettyä kuvausta tutkittavaksi haetusta alueesta.

ASIAN RATKAISU

Perustelut

Lausunnossa esitettyihin väittämiin hakemuksen kohteena olevan tutkittavasta alueen ulottuvuudesta Maanmittauslaitos toteaa, että tällä päätöksellä ei muuteta Maanmittauslaitoksen 9.2.2016 myöntämää tutkimuslupaa (asiatunnus MML 4150/03 04/2015). Nyt käsiteltävän hakemuksen kohteena on 200 metriä leveä alue hakemuksen liitteenä esitetyn linjauksen molemmin puolin siltä osin kuin nämä eivät sisälly jo myönnettyyn tutkimuslupaan. Aikaisempi tutkimuslupa on myönnetty 500 m leveälle alueelle tuolloin esitetyn reitin molemmin puolin. Uusi lupahakemus on tullut tarpeelliseksi, koska voimajohtoreitti on täsmentynyt YVA -prosessin aikana.

Kuten Sihto lausunnossaan toteaa, tulee hakijan lupa tutkimusten tekemiseen suunnitellulla voimajohtoreitillä perustumaan sekä aikaisemmin 9.2.2016 myönnettyyn tutkimuslupaan, että tällä päätöksellä ratkaistavaan tutkimuslupaan. 9.2.2016 myönnetyn tutkimusluvan kohdereitit oli kuvattu hakemuksen liitekarttaan tunnuksilla VE4 ja VE5. YVA -prosessissa mukana ollut reittivaihtoehto VE2 poikkeaa näistä aiemmista reittivaihtoehdoista kahdessa kohtaa siinä määrin, ettei vuonna 2016 myönnetty lupa (2 x 500 m leveänä) kata koko reitin tutkimiseen tarvittavaa aluetta.

Maanmittauslaitos toteaa viitaten lunastuslain 88 §:ään, että valitus tutkimusluvasta ei estä tutkimuksen suorittamista, jollei valitusviranomaisen toisin määrää.

Lunastuslaissa tai sen esitoissa ei ole tarkemmin määrätty tutkimusluvan myöntämisen edellytyksiä. Oikeuskäytännössä (KHO 13.6.1990/2041) on tutkimusluvan edellytysten katsottu täyttyvän, kun tutkimuslupaa koskeva hanke *saattoi* lunastuslain 4 §:ssä tarkoitetulla tavalla olla yleisen tarpeen vaatima ja kun tutkimus oli tarpeellinen lunastuksen toimittamisen selvittämiseksi.

Hakija perustelee hanketta sillä, että voimajohtohankeen tarkoitus ensisijaisesti alueen sähkönsiirron toimitusvarmuuden ja -laadun parantaminen. Lisäksi suunniteltavalla voimajohtolla mahdollistetaan tuotanto- ja kulutuskapasiteetin merkittävä lisääminen. Uudella voimajohtolla on valmius palvella alueelle suunnitellun tuulivoiman sähkönsiirtoa. Voimajohto suunnitellaan siten, että siihen voidaan liittää mahdollisimman suuri tuotantomäärä.

Maanmittauslaitos katsoo, että tämä voimajohtohanke tarkoittaa yhteiskunnan sähköhuollon järjestämistä ja saattaa siten olla lunastuslain 4 §:n 1 momentissa tarkoitettun yleisen tarpeen vaatima.

28.9.2018

MML 2358/03 04/2018

Lunastusta ei kuitenkaan saisi panna toimeen, jos lunastuksen tarkoitus voidaan yhtä sopivasti saavuttaa jollain muulla tavalla taikka jos lunastuksesta yksityiselle edulle koitua haitta on suurempi kuin siitä yleiselle edulle saatava hyöty. Tämän pidemmälle menevien lunastuksen edellytysten selvittäminen ei kuitenkaan ole perusteltua tutkimuslupan käsittelyn yhteydessä. Vasta lunastuslupaa koskevan hakemuksen käsittelyssä selviää, onko alue ylipäättään lunastettavissa. Tutkimuslupa koskee johdon suunnittelun vaatimia maastotutkimuksia. Tutkimusluvassa ei tehdä esim. linjan sijoittelua koskevia ratkaisuja, vaan nämä asiat ratkaistaan mahdollisesti myöhemmin tapahtuvassa lunastuslupamenettelyssä.

Hallituksen esityksessä lunastuslain muuttamiseksi (HE 265/2009 vp) on 84 §:ää koskevilla yksityiskohtaisissa perusteluissa lausuttu, että ennen lunastushakemuksen tekemistä on usein tarpeen suorittaa lunastuksen kohteeksi aiotun alueen tutkimus sen selvittämiseksi, että alue soveltuu aiotulle hankkeelle, sekä lunastuksen kohteeksi tarvittavan alueen ulottuvuuden määrittämiseksi. Tällainen tutkimustarve koskee erityisesti 9 §:n 4 momentin mukaisia johtojen rakentamishankkeita.

Maanmittauslaitos katsoo, että maastotutkimus on tarpeen hankkeen suunnittelun kannalta ja että haettu tutkittavan alueen leveys on tavanomainen tämän tyyppisissä hankkeissa.

Maanmittauslaitos toteaa, että tutkimuslupa ei kumoa esimerkiksi luonnonsuojelulain tai muinaismuistolain asettamia rajoituksia tai vaatimuksia alueen käytölle, vaan maastotutkimuksia suorittavan tahon on oltava näiden lakien sisällöstä selvillä ja otettava ne huomioon maastotutkimuksia tehdessään.

Mikäli hanke maastotutkimusten jälkeen etenee lunastuslupavaiheeseen, on tuolloin lunastuslain 8 §:n nojalla varattava lunastettavan kiinteän omaisuuden omistajille ja käyttöoikeuden haltijoille mahdollisuus antaa lausuntonsa asiassa. Samoin asianomaiselle kunnalle sekä mikäli hankkeella on ympäristönsuojelun kannalta huomattava merkitys, elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskukselle varattava tähän tilaisuus. Samoin kuullaan ELY -keskusta ja maakunnan liittoa mikäli hankkeella on seudullista merkitystä.

Mikäli hankkeelle myöhemmin myönnettäisiin lunastuslupa, tulee sen jälkeen vireille lunastustoimitus, missä määrätään korvaukset lunastettavan omaisuuden omistajalle täyden korvauksen periaatteella lunastuksen vuoksi aiheutuvista taloudellisista menetyksistä.

Maanmittauslaitos katsoo, että tutkimuslupahakemuksessa mainittu hanke täyttää lunastuslain 4 §:n yleisen tarpeen vaatimuksen, eikä muutakaan esitetä tutkimuslupan myöntämiselle ole.

Päätös

Maanmittauslaitos myöntää Caruna Oy:lle tutkimusluvan hakemuksen mukaisesti Kurikan kaupungin ja Ilmajoen kunnan alueelle. Tutkimuslupa käsittää 200 metrin alueen hakemuksessa esitetyn johtolinjauksen molemmin puolin siltä osin kuin tutkittava alue ei kuulu jo 9.2.2016 myönnetyn tutkimusluvan alueeseen.

Maanmittauslaitos katsoo, ettei ole tarpeen asettaa vakuutta tutkimuksesta aiheutuvan haitan tai vahingon korvaamiseksi.

Sovelletut lainkohdat:

Laki kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta (603/1977) 84 §

LUPAEHDOT

1. Lupa on voimassa kolme vuotta luvan myöntämispäivästä eli 28.9.2021 saakka.
2. Hakijan on vähintään seitsemää päivään ennen tutkimuksen aloittamista annettava tavallisena tiedoksiantona tieto niille kiinteän omaisuuden omistajille ja käyttöoikeuksien haltijoille, joiden osoite tiedetään. Muille tutkimuksen aloittamisesta on annettava tieto yleistiedoksiantona, joka on julkaistava siten kuin kunnalliset ilmoitukset on kyseisessä kunnassa julkaistava. Kopio tutkimuslupapäätöksestä on toimitettava sille joka on sitä pyytänyt.
3. Tutkimus on suoritettava välttäen tarpeettoman haitan ja vahingon aiheuttamista.
4. Vahinko, jota ei ole tutkimukselle varatun ajan loppuun mennessä korjattu, ja haitta on viipymättä korvattava. Jollei korvauksesta sovita, on korvausvaatimus esitettävä lunastustoimituksessa, jos lunastus on määrätty toimeenpantavaksi, ja muussa tapauksessa vaatimuksen esittäjän tai tutkimuksen suorittajan hakemuksesta pidettävässä toimituksessa, jossa soveltuvin kohdin noudatetaan, mitä lunastustoimituksesta säädetään. Toimitusta on haettava vuoden kuluessa tutkimukselle varatun ajan loppumisesta ja määräyksen sen toimittamiseen antaa Maanmittauslaitos.
5. Tutkimusluvan kohdealueella sijaitsevilla suojelualueilla maastotutkimuksissa ei kaadeta puustoa tai aiheuteta sellaista pysyvää vahinkoa, jonka jälkeen olosuhteita tutkimusalueella ei olisi mahdollista palauttaa ennalleen.

LAINKOHDAT

Laki kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta 84, 85, 86 ja 88 §:t.

MAKSU Maksu tutkimusluvasta määrätään MMM:n asetuksen (1386/2016) mukaisesti.

MUUTOKSENHAKU Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Tästä päätöksestä tehtävä valitus ei estä tutkimuksen suorittamista, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

Maanmittauslaitos

Anne Ala-Orvola (allekirjoitettu sähköisesti)
Rekisteri-insinööri (DI)

JAKELU Caruna Oy / Jori Tervo
Juha Sihto
Empower PN /Janne Ruohola

VALITUSOSOITUS

Päätöksen tiedot

Maanmittauslaitoksen antama päätös luvasta.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava hallinto-oikeudelle määräajan kuluessa ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen tai ne voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköpostina. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>. Muutoksenhakuasiakirjojen lähettäminen tapahtuu lähettäjän vastuulla.

Hallinto-oikeutena toimii Vaasan hallinto-oikeus. Sen yhteystiedot ovat:

Vaasan hallinto-oikeus
postiosoite: PL 204, 65101 Vaasa
käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43, 4. krs
sähköpostiosoite: vaasa.hao@oikeus.fi
puhelin: 029 56 42780 (Kirjaamo)

Valituskirjelmän sisältö ja liitteet

Valituskirjelmässä on mainittava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valituskirjelmässä on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmään on liitettävä:

- tämä valitusosoitus tai sen jäljennös
- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta, ellei se käy ilmi tästä valitusosoituksesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole toimitettu viranomaiselle.

Määräaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta määräaikaan. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivä siitä kun ilmoitus luvan myöntämisestä on julkaistu Virallisessa lehdessä. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valitusasian käsittelystä hallinto-oikeudessa peritään oikeudenkäyntimaksu, jonka suuruudesta määrätään valtioneuvoston asetuksella. Voimassa olevat maksut selviävät Internet-osoitteesta: <http://www.oikeus.fi>